

ממעמקים

איש צעיר מגיע לבית יוקרתי לצורך התרמה.
הוא נכנס למעלית וזו מובילה אותו...
למקום הכי מפחיד שאי פעם היה בו
וזו, עוד חצי צרה.
הצרה האמיתית היא, שאין לו שום דרך לצאת משם...

לפני שאפתח בסיפורי, ברצוני לפנות לכל מי שסובל מקלאוסטרופוביה
(פחד ממקומות סגורים) ולומר לו שהסיפור אינו מיועד עבורו.

כעת, כשהקשב של כולכם מופנה אליי (ובעיקר הקשב של אלה
הסובלים מפחד ממקומות סגורים) אתחיל את סיפורי.

המעשה אירע ביום חמישי, באמצע חודש אב.

אני אברך הלומד בכולל יום שלם, ובשעות הערב מגייס כספים לישיבה.

המושג "מגייס כספים" נשמע לכם אולי כמו "שנורר", אבל אני לא
מגדיר את עצמי כ"שנורר". בעיניי "שנורר" הוא מי שדופק שעובר מדלת
לדלת ומקבץ נדבות. אני, לעומתם, שליח של ישיבה מכובדת המגיע באופן
מכובד לאנשים מכובדים ומבקש מהם בצורה מכובדת לתת תרומה
מכובדת....

במילים "בצורה מכובדת" אני מתכוון לכך שאיני נוהג כמגייסי כספים
אחרים, העומדים בפתח ושואלים את בעל הבית אם אפשר לשוחח איתו
כמה דקות. לדעתי, אנשים רבים ששומעים פנייה כזו מצד מגייס הכספים,
מוכנים לתרום סכום כפול מהמצופה, ובלבד שלא לשבת עם "השנורר"
כמה דקות....

אני, לעומתם, נוהג אחרת: אני פונה לאנשים שאני מעוניין להתרים
ומבקש להתייעץ איתם בנושא הקשור לישיבה. לאחר הייעוץ הם בדרך כלל

מוציאים מיוזמתם את פנקס הצ'קים. רק נדירים מתוכם מאמינים שבאמת באתי להתייעץ.

אדם אחד שביקשתי "להתייעץ" איתו אמר לי:

"אספר לך בדיחה: עשיר אחד ירד מנכסיו והפך לעני מרוד. לאחר שנתיים של עניות הוא ניגש לרב וטען: 'אני מבין שפרנסי העיר לא באים להתרים אותי כי הם יודעים שהפכתי לאיש עני. אבל מדוע הפסיקו לבוא ולהתייעץ איתי?...'"

האיש פנה אליי ואמר: "לא באמת באת להתייעץ איתי. חבל על הזמן שלך". ואז הוא שלף סכום נאה ואמר: "זו עצתי לך: תמשיך לכתובת הבאה, ואני מאחל לך שתצליח לגייס הרבה כסף למען המטרה החשובה שלך..."

ועכשיו אתחיל בסיפור עצמו:

הבניין שהגעתי אליו היה בן שלוש קומות. היה זה בניין יוקרתי שבו דרות רק שלוש משפחות. ביקשתי להגיע לקומה העליונה, שבה גר תורם ותיק של הישיבה שאני מתרים למענה.

עליתי במעלית, עמדתי לפני הדלת והתחלתי לדפוק, אבל אין קול ואין עונה.

דפקתי בקול רם יותר והמתנתי, אך מכיוון שהבית היה שקט וחשוך, הבנתי שאין איש בבית, ולכן חזרתי למעלית ולחצתי על הכפתור ח' (חניה).

זו הייתה טעות. היה עליי ללחוץ על כ' (כניסה).

לא חלמתי לאיזה סיוט תוביל אותי הלחיצה הזו.

המעלית ירדה ונעצרה, ואני פסעתי החוצה.

חדר המדרגות היה חשוך. בעזרת האור שבקע במעלית חיפשתי את המתג, אך לא הצלחתי למצאו. ואז קרה עוד משהו.

דלתות המעלית נסגרו אוטומטית, וחושך מוחלט השתרר.

אם רציתי פעם לקבל המחשה למושג "מכת חושך", הרי שקיבלתי. חושך סמיך שרר במקום.

לחצתי שוב על כפתור המעלית, אך הכפתור היה כבוי ולא פעל כלל. החלטתי לגשש ולמצוא את פתח היציאה לחניה.

הלכתי חצי צעד, וידיי נתקעו בקיר.

פניתי לצד. צעדתי צעד וחצי, וידיי נתקלו שוב בקיר.

ואז פניתי לצד השני. הלכתי שני צעדים, ונחשו מה... שוב נתקלתי בקיר. לא מצאתי זכר לפתח כלשהו.

בשלב זה נתקפתי בחרדה עצומה.

שלפתי את הפלאפון שלי, מכשיר כשר בעל מסך קטן, וקיבלתי המחשה למושג "מעט אור דוחה הרבה מן החושך". הצמדתי את המכשיר לדלת המעלית, ומשם התקדמתי ימינה עד שהגעתי לקיר. משם התקדמתי שוב ימינה מטר אחד, ושוב הגעתי לקיר. לאחר מכן צעדתי עוד שניים וחצי מטר, ושוב פניתי ימינה וימינה. הגעתי שוב למעלית...

הבנתי שנקלעתי לתוך קבר חי. אמנם זהו קבר גדול מהרגיל, אבל עדיין קטן, סגור וחשוך.

המעלית ירדה לקומה שאמורה להיות בה חניה, אבל משום מה כל שטח הקומה הוא רק מטר על שניים וחצי מטרים.

התחלתי לדפוק בידיי על הקירות, והתברר לי כי מדובר בקיר רגיל שחציו בטון וחציו לבנים. אין שום אפשרות לצאת מהמקום אלא במעלית.

בשלב זה עוד לא כעסתי על אלה שתכננו את הדבר הנורא הזה (בהמשך תבינו מדוע עשו זאת), אלא פשוט ניסיתי למצוא דרך להיחלץ מהמקום.

לחצתי על המעלית, ניסיתי לפתוח את הדלת בכל הכוח, אך לשווא.

התחלתי לדפוק בחזקה על הדלת ולצעוק צעקות "הצילו", אך איש לא שמע את קולי.

ואז נזכרתי בפלאפון. שלפתי אותו מכיסי, אך עוד לפני שהתחלתי לחייג ראיתי במחווה הסוללה שעל המסך שאין קליטה.

ניסיתי להתקשר לבית, אבל הפלאפון לא הגיב. ניסיתי להתקשר למספרי חירום, ללא הועיל.

הצמדתי את המכשיר לדופן המעלית, אולי משם תבוא הישועה, אך שוב התבדיתי. הנעתי אותו ממקום למקום, אולי אמצא נקודה שבה יש קליטה, אך לא מצאתי נקודה כזו.

החלטתי לעצור את הניסיונות ולחשוב.

הבנתי שבבניין מתגוררות שלוש משפחות, ודיירי הקומה העליונה אינם בבית. לא היה לי מידע לגבי הדיירים בקומות האחרות, אבל מכיוון שאיש לא הגיב לדפיקות שדפקתי בכל כוחותיי, הנחתי שגם הם אינם בבית.

אט אט התחלתי לעכל את המתרחש: אני שרוי בקבר חי. המעלית התקלקלה, או שהיא מתוכננת כך שאין אפשרות להפעילה מקומה זו.

מרגע לרגע גברה חרדתי. דמעות גדולות וחמות זלגו מעיניי.

בשלב זה החלטתי לנסות בכל כוחי להירגע ולשמור על קור רוח.

אמרתי לעצמי: "בשלב כלשהו יגיע לפה אחד מהדיירים. מדי פעם אדפוק ואצעק, עד שמישהו ישמע ויבוא לעזור לי".

וכך היה. אחת לרבע שעה פתחתי במתקפה של דפיקות וצעקות שארכה כשלוש דקות, ברם אין קול ואין עונה.

כזכור, היה זה יום חמישי, בתקופת אמצע אב.

מזג האוויר היה חם ומחניק, וחששתי שייגמר החמצן בחלל החדר, אבל הרגעתי את עצמי במחשבה שמאזור המעלית נכנס אוויר נקי.

לפתע נזכרתי בתאריך, וקלטתי שמצבי גרוע מכפי שחשבתי.

דיירי הבניין הם אנשים אמידים, ויש להניח שבימים אלה שלאחר תשעה באב הם יוצאים לנופש. אני קבור כאן, איש אינו יודע לאן הלכתי, ואיש אינו אמור להיכנס לבניין בקרוב!

הבנתי שתוך כמה שעות יוכרז על היעלמי. מן הסתם אחד המקומות הראשונים שבו ייערכו חיפושים יהיה הישיבה.

אבל פה טמונה הבעיה: איש מצוות הישיבה לא ידע לאן היו מועדות פניי הערב. ניהלתי את מערכת הגבייה באופן עצמאי לחלוטין.

השעון שלי, שניתן היה לראות בו בחושך, הורה שעברו חמש שעות. אלפי דפיקות דפקתי על דלת המעלית ועל הקירות, וגרוני כבר ניחר מצעקותיי.

הבנתי שברגעים אלה אשתי מתחילה לדאוג. ידעתי שהיא לא תמהר להתקשר למשטרה אלא תניח שהתעכבתי, אבל בערך בשעה שתיים בלילה תגבר דאגתה והיא תפנה לאחים שלי.

השעות חלפו. בשלב מסוים נרדמתי לכמה שעות, וכשהתעוררתי הייתה השעה שש בבוקר של יום שישי.

כלומר, עשר שעות שהיתי בקבר הפרטי שלי.

התפללתי שחרית בכוונה רבה, עמד לרשותי כל הזמן שבעולם... לאחר מכן אמרתי בבכי מר את הפרק "שיר המעלות ממעמקים קראתיך השם". המילים התאימו מאוד למצבי. ידעתי שייתכן שאשה במקום שבוע ואולי יותר, וכבר כעת חשתי בקושי לנשום. הבנתי שחיי בסכנה.

עברו עוד חמש שעות. הגיעה השעה 11 בבוקר. סוללת הפלאפון עמדה להתרוקן, והדבר הגביר את חרדתי. המכשיר הזה היה אמצעי הקשר היחיד שלי לעולם החיצון, אף על פי שללא קליטה לא הייתה לו שום עדיפות על הדפיקות והצעקות שלי, ועדיין...

חשבתי על אשתי ועל הילדים שלי, ובכיתי שוב. חשבתי גם על עצמי: איזה מוות מחכה לי? האם אמות ברעב? בצמא? בחנק? חשתי חום נורא, ואז עלתה בי המחשבה: ואולי בכלל אמות בשרפה?

בשעה 3.00 בצהריים ראיתי על הצג שסוללת הפלאפון עומדת להתרוקן לחלוטין תוך דקות ספורות.

בשעה 3.45 עלה בראשי רעיון. הוא היה בלתי הגיוני בעליל, אבל שום דבר לא היה הגיוני בסיטואציה הזו.

החלטתי להתקשר לקופת העיר ולתרום סכום נאה לקופת העיר. אמרתי לעצמי שגם אם ההתקשרות לא תעלה יפה, היא תהווה לפחות השתדלות, ובשמיים תיחשב המחשבה שלי כתרומה בפועל.

החלטתי מה הסכום שאתרום, ואז התקשרתי. אגב, המספר זכור מהשיר על קופת העיר המתנגן ברמקולים ברחוב.

חייגתי את המספר, ופתאום, אתה לא תאמין, אבל זו אמת לאמיתה, אני שומע קול: "קופת העיר שלום".

עברה שנייה עד שהצלחתי לעכל את העובדה שנענית. לא אמרתי מילה, ושוב: "קופת העיר שלום".

"תקשיבי", אמרתי למוקדנית, "שמי הוא (אמרתי את שמי). בבקשה תתקשרי למשטרה. אני לכוד בקומת מרתף של בניין ברחוב (אמרתי את הכתובת המלאה). תתייחסי לדברים שלי ברצינות. אני תורם לקופה סכום של (אמרתי את הסכום שרציתי לתרום), וכאן כבה המכשיר. סופית.

הרגעים שעברו עליי בדקות הבאות היו הקשים ביותר שעברו עליי אי פעם.

לא ידעתי מה שמעה המוקדנית ומה לא. לא ידעתי אם תתייחס ברצינות לדבריי. כל מה שיכולתי לעשות הוא פשוט לחכות ולקוות שאכן היא שמעה משהו ושתעביר את הדברים.

בשלב זה התחלתי לומר את המזמור "ממעמקים קראתיך השם" בקול בוכים ובכוונה עמוקה. הרגשתי שכעת רק הקב"ה יכול לסייע לי. רק הוא יודע איפה אני, ורק הוא יכול לתת עצה ותבונה בלב המחפשים.

ידעתי שכבר קרה לי נס אחד. עצם העובדה שהפלאפון פעל הייתה נס. כעת חיכיתי לנס נוסף.

עברו עוד שעותיים עד שאירע הנס.

בשעה 5.45 שמעתי קולות מהקומה שמעליי. הגבתי בדפיקות עזות על דלת המעלית. "הוא כאן!" שמעתי קול, והבנתי שישועתי קרובה לבוא.

המעלית השמיעה לפתע אות חיים ועלתה למעלה, ולאחר שניות אחדות ירדה. הדלת נפתחה, ואור מסמא בקע מתוכה. אחי היקר עמד מולי. נכנסתי למעלית והתחבקנו בעודנו בוכים בהתרגשות.

בחוץ חיכו לי ניידות משטרה ואמבולנס. הפרמדיקים בדקו אותי, אך התברר שסבלתי רק מעייפות ומהתייבשות קלה.

נסענו חזרה הביתה, ושם סיפר לי אחי מה קרה.

החיפושים אחריי נערכו במשך כל הלילה. אחיי ומכריי וקבוצות של מתנדבים חיפשו אותי בכל מקום שעלה בדעתם, אך שום עקבות לא נמצאו. בבוקר פנו בני משפחתי למשטרה, אך השוטרים לא הסכימו לסייע בחיפושים בטרם יחלפו 48 שעות להיעדרי.

בשעות הצהריים הגיעה השיחה שלי לקופת העיר. המוקדנית שמעה את שמי ואת העובדה שאני נמצא במרתף של בניין. היא לא שמעה את הכתובת, אבל לפחות הודיעה למשטרה את הפרטים שמסרתי.

אחי היה זה שהעלה את הרעיון לבדוק את רשימת התורמים ולחפש מי מהם מתגורר בבניין מגורים שיש בו מעלית וקומת מרתף.

מתנדבים סרקו עשרות בניינים, ואז הגיעו לבניין ששהיתי בו. ברגע שנכנסו לבניין שמעו את קול הדפיקות שלי וירדו למטה.

התברר שבבניין נבנתה קומת מרתף, אך מכיוון שהדיירים לא שילמו עבור השימוש בקומה, לא התאפשר להם לממש את הגישה אליה דרך המעלית. ואם לא די בזה, הכפתור של הקומה לא חובר ללוח החשמל. בעיניי זוהי רשלנות חמורה מאין כמוה.

עברו מאז כמה חודשים. מבחינה גופנית חזרתי לעצמי, אך מבחינה נפשית עדיין לא התאוששתי לגמרי. לעיתים אני חולם על מצב שבו אני נעול ללא מוצא ומתעורר שטוף זיעה. אני חש מצוקה רבה בעת שהייה במקומות סגורים.

בדקתי את הנושא, וגיליתי שסכנה מעין זו שהייתה קיימת בבניין שסיפרתי עליו קיימת גם במקומות נוספים. למשל: יש בניינים שכדי להפעיל את המעלית שבהם, יש להשתמש במפתח במקום בכפתור. הדבר עלול לגרום לאנשים להיתקע בלי יכולת להיחלץ.

מטרת סיפורי היא לגרום לאנשים לנהוג במשנה זהירות, ואם הוא אכן ימנע מקרים כאלה בעתיד, והיה זה שכרי.

אסיים בהודיה לקב"ה שממעמקים קראתיו, אשר נענה לי ברגע שקיבלתי על עצמי לתרום למען הזולת.

